

Turkiselinkeino jatkaa ja kehittyy Suomessa – kansalaisaloite on elinkeinovapauden vastainen

Eduskunnassa on käsittelyssä turkiseläinkasvatuksen kieltämistä vaativa kansalaisaloite. FIFUR toteaa, että aloitteen tavoite on Suomen perustuslaissa taatun elinkeinovapauden vastainen, sen toteuttaminen lainsäädännöllisesti on epäselvä, eikä FIFUR usko aloitteen läpimenoon. Vaatimus toimialan kieltämisestä on myös vastoin pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmakirjauksia

FIFUR painottaa, että turkiselinkeino on pääosin perhe- ja pk-yrittäjyyteen perustuva, täysin markkinaehtoinen toimiala.

”Nykyisessä kansantaloudellisessa tilanteessa on lähinnä vastuutonta vaatia työllisyyttä ja vientituloja tuovan yrittäjyyden ja elinkeinoalan kieltoa. Jokainen vienti- ja veroeuro tarvitaan suomalaiseen yhteiskuntaan”, sanoo FIFURin toiminnanjohtaja **Marja Tiura**.

Turkiseläinkasvatus on tiukasti säädeltyä niin Suomessa kuin EU:ssa, ja toimiala on mukana eläinten hyvinvointilainsäädännön valmistelussa kansallisesti ja EU-tasolla. Suomessa on myös pitkälle valmistelussa oleva uusi turkiseläinasetus, joka tuo vielä lisää parannuksia turkiseläinten hyvinvointiin ja kasvatukseen.

”Laatujärjestelmien kehittäminen yhdessä viranomaisten kanssa on jo käynnissä hallitusohjelman mukaisesti. Viimeksi bioturvallisuuteen liittyviä sääntöjä on lisätty tilasertifiointiin yhteistyössä viranomaisten kanssa”, kertoo FIFURin toiminnanjohtaja **Marja Tiura**.

”Yrittäjämme ovat sitoutuneet eläinten hyvinvointilaissa ja turkisasetuksessa tulevien vaatimusten täyttämiseen ja he ansaitsevat työrauhan erilaisilta kieltohankkeilta”, sanoo Tiura.

Kesäkuussa 2013 eduskunta hylkäsi turkistarhauksen kieltämistä vaatineen kansalaisaloitteen äänin 146–36. Tärkeimpinä perusteina olivat tuolloinkin perustuslaillisen elinkeinovapauden suojeleminen ja toimialan sitoutuminen turkiseläinten hyvinvoinnin parantamiseen. Aiemman aloitekäsittelyn jälkeen toimiala on mm. ottanut käyttöön Euroopan komission tunnustaman WelFur-eläinten hyvinvointisertifikaatin kaikissa EU:n turkistuotantomaissa. Suomi on tässäkin työssä ollut globaali suunnannäyttäjä.

”Keskustelua riittänee aloitteen ympärillä, mutta uskon, että eduskunta hylkää aloitteen kutakuinkin yhtä selkeästi kuin vuonna 2013”, arvioi Tiura.

Tilojen biosuojaus ja zoonositorjunta on kunnossa

Kansalaisaloitteessa mainittuihin kansanterveydellisiin riskeihin FIFUR toteaa, että kaikkeen tuotantoeläintenpitoon liittyy tautiriskejä, jotka on huomioitava WHO:n One Health-metodin mukaisesti.

Suomen turkiselinkeino on aina ottanut vakavasti zoonositorjunnan. Hyvänä esimerkkinä on toimialan koronapandemian aikainen toiminta. Suomen turkiseläimissä ei ole todettu yhtäkään eläinten koronatartuntaa viranomaistesteissä. Tautisuojausten ohessa FIFUR oma-aloitteisesti kehitti ja hankki luvat minkkien koronarokotteelle, jolla Suomen siitosminkit rokotettiin koronaa vastaan vuodenvaihteessa 2021–2022, ainoana turkistuotantomaana EU:ssa.

Turkistilojen biosuojaus on järjestetty valtioneuvoston vuonna 2024 antaman asetuksen vaatimusten mukaisesti, eikä viranomaisten testeissä ole havaittu tänä vuonna uusia turkiseläinten lintuinfluenssatapauksia. Asetuksen myötä lintusuojuukselle määriteltiin tarkemmat kriteerit. Ennen kyseistä asetusta tällaista lainsäädäntöä ei ole ollut, mutta haittaeläinten torjunta oli FIFURin sertifiointisäännöissä ja tilat huolehtivat itse lintusuojuuksesta. FIFURin jäsenyritykset noudattavat kaikessa toiminnassaan lakeja ja viranomaisten ohjeita. Tältäkin osin turkiseläinkasvatusta voidaan jatkaa Suomessa turvallisesti bioturvasäädöksiä noudattaen.

Valtioneuvoston viime helmikuussa myöntämä 51 miljoonan euron määräraha lintuinfluenssatilojen korvauksiin ei ole elinkeinotukea tai valtiontukea, vaan eläintautilain mukainen vahingonkorvaus valtion tuhoamasta yritysten omaisuudesta. Kyse ei ole mitään osin ollut turkiselinkeinolle annetusta tuesta.

Tausta: 5,5 miljardilla eurolla vientiä vuodesta 2010 lähtien

Turkiselinkeino on ja on aina ollut täysin markkinaehtoinen vientiala, jolla on merkittävä työllisyysvaikutus etenkin neljässä pohjalaisessa maakunnassa ja pääkaupunkiseudulla turkishuutokauppojen ansiosta. Kyse on merkittävästä elinkeinosta Suomessa.

FIFUR julkaisi 27.8.2024 viimeisimmän FCG Finnish Consulting Group Oy:n tekemän tilastokatsauksen turkisalasta. Sen mukaan vuonna 2023 turkisan viennin arvo oli 303 miljoonaa euroa ja turkiselinkeino työllistää arvoketjussaan Suomessa 1420 henkilötyövuotta. Verokertymää alan arvoketjusta kertyi yhteensä 39 miljoonaa euroa yksinomaan verovuonna 2023, vaikka tämä vuosi oli alalle poikkeuksellisen haastava ja sille sijoittui muun ohella lintuinfluenssan uhan perusteella tehdyt laajat lopetustoimet.

Pidemmällä aikavälillä alan merkittävydestä kertoo suomalaisen huutokauppayhtiön Saga Furs Oyj:n välitysmyyntin arvo, joka on vuodesta 2010 lähtien ollut kumulatiivisesti noin 5,5 miljardia euroa. Tämä myyntin arvo on hyvin vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta pelkästään vientiä. Turkiselinkeinolla on siten merkittävä positiivinen kansantaloudellinen vaikutus koko Suomen viennille. Tämän lisäksi huutokaupoista kertyy merkittävää liikevaihtoa pääkaupunkiseudun lukuisille toimijoille ravintoloista ja hotelleista aina kuljetuspalveluihin saakka.

”Vaikka viime vuodet ovat olleet tuottajille ja toimialalle haastavia johtuen ulkoisista markkinahäiriöistä, sertifioidulla turkiksella on iso kysyntä. Tämä näkyy Saga Furs Oyj:n viime kautena välittämien nahkojen määrässä, 13 miljoonaa kappaletta, joka oli suurin yhtiön 86-vuotisessa toimintahistoriassa”, muistuttaa Marja Tiura.

Lisätietoja:

Marja Tiura, toiminnanjohtaja, Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto FIFUR, 050 511 3060

Olli-Pekka Nissinen, viestintäjohtaja, Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto FIFUR,

P. 050 306 2374

FIFURin tutkimusjohtaja, MMT Jussi Peuran blogi: Turkistarhaus historiaan kansalaisaloite ja miten asiat todella ovat (<https://fifur.fi/ajankohtaista/uutiset-ja-artikkelit>)

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry - FIFUR on turkiselinkeinon emoyhdistys ja jäsentensä edunvalvonta- ja koulutusjärjestö. Ammattitaitoista turkiseläinkasvatusta on harjoitettu Suomessa jo yli sata vuotta ja liitto on perustettu vuonna 1928. Liitto ja tuottajat omistavat enemmistön kotimaisesta markkinointi- ja huutokauppayhtiö Saga Furs Oyj:sta. Suomen turkiselinkeino on maailmalla sertifiointin edelläkävijä. Vapaaehtoisen, vuonna 2005 aloitetun laatujärjestelmän tavoitteena on ylläpitää ja parantaa suomalaisilla turkistiloilla kasvatettavien eläinten hyvinvointia, tuotannon laatua ja turkiseläinkasvattajan ammattitaitoa.